

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Environmentální dopad pěstování bavlny

Autorka práce: Anna Vaňková

Autor posudku: Mgr. Martin Schlossarek, Ph.D.

Anna Vaňková se ve své BP zaměřuje na problematiku pěstování bavlny, konkrétně porovnává environmentální dopady pěstování bavlny konvenční a nekonvenční (ekologickou) cestou. Autorka odpovídá na dvě výzkumné otázky, a to jaké jsou dopady pěstování bavlny, a jestli je „ekobavlna“ udržitelná. Práce je rešeršně kompilační, celkově se jedná o kvalitní práci.

Struktura práce je logická, autorka směřuje text od obecného úvodu (popis rostliny bavlníku, historie pěstování bavlníku a současné objemy produkce) k tématům, které souvisí s výzkumnými otázkami – jde o popis certifikace „ekobavlny“ a následnou analýzu klíčových dimenzí udržitelnosti pěstování bavlny (chemikálie, voda, lidská práce).

K obsahu práce mám tři větší výtky: 1. v metodách mohlo být lépe popsáno, jak autorka hledala zdroje. 2. Téma lidské práce s environmentálními dopady příliš nesouvisí, jde o záležitost, kterou jde navázat na příbuzná témata lidského či udržitelného rozvoje nebo třeba etiky. Netvrdím, že toto téma do práce nepatří, spíše měla autorka upravit abstrakt a cíle práce, aby téma do BP lépe zapadlo. 3. Na konci každé ze tří klíčových kapitol (2-4) autorka odkazuje na zdroj FAO (2015) s tím, že jmenuje kritéria, podle kterých FAO navrhuje, aby byla hodnocena udržitelnost dané dimenze pěstování bavlny. Zaráží mě, že v analýze s těmito kritérii nijak systematicky nepracuje.

Na práci jde jinak vidět, že je poctivě a řemeslně dobře zpracovaná, zjevných nedostatků je minimum – sem tam se objeví překlep, drobná chybička, první dva obrázky mají nízké rozlišení, ale to jsou detaily, které nezkaží dobrý dojem z práce. O pěstování bavlny jsem se dozvěděl řadu hodnotných informací, tyto informace jsou logicky strukturované, a odpovědi na obě výzkumné otázky (které mi na první přečtení zněly příliš banálně a široce) jsou relativně nuancované/komplexní.

Náměty k debatě

Vaše definice konvenční a nekonvenční bavlny je pro mne matoucí. Na str. 18 píšete: „Jakýkoliv druh nekonvenčně pěstované bavlny musí být řádně certifikován a označen štítkem s logem certifikátora“. Zároveň ale na téma drobných farmářů dodáváte: „I když pěstují nekonvenčním způsobem ... jejich bavlna není certifikovaná“. Jak si tedy podle vás stojí drobní farmáři, kteří bavlnu pěstují nekonvenčním způsobem? Je jejich produktem nekonvenční, nebo konvenční bavlna? Proč někteří drobní farmáři pěstují nekonvenčně, pokud mají vyšší náklady a přitom bavlnu nemůžou prodat draž, neboť je necertifikovaná?

V kapitole 1.4 popisujete respektované a důvěryhodné certifikace. Jaká je kapacita těchto organizací skutečně hlídat, že kritéria certifikace jsou skutečně dodržována? Mají za sebou některé z těchto organizací aféry, které by jejich hodnověrnost snižovaly? Existují na jejich působení kritické ohlasy? Prosím o zařazení tématu do prezentace.

Závěr

Jde o kvalitní kompilační práci, kterou doporučuji k obhajobě. S ohledem na výtky uvedené výše ji před obhajobou hodnotím známkou B.

V Olomouci dne 19. 5. 2024 Martin Schlossarek